

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาในระดับ “อุดมศึกษา” หรือ “มหาวิทยาลัย” เป็นการศึกษาที่ผู้ศึกษา จะได้รับปริญญาตรี การศึกษาระดับนี้ถือเป็นความต้องการของผู้ จบการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 การศึกษาในระดับมหาวิทยาลัยมีทั้งมหาวิทยาลัยของรัฐ เอกชน และมหาวิทยาลัยเปิด ซึ่งระบบการศึกษาในมหาวิทยาลัยแบ่งเป็นคณะเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในสิ่งที่ตนรักและฝันอยากจะเป็นในอนาคต เป้าหมายการเป็นบัณฑิตคือ การนำความรู้คู่คุณธรรมไปประกอบสัมมาอาชีพ เช่น แพทย์ ทันตแพทย์ สัตวแพทย์ วิศวกร สถาปนิก นักวิทยาศาสตร์ นักสื่อสารมวลชน ครู/อาจารย์ นักเศรษฐศาสตร์ นักการเงินการธนาคาร นักธุรกิจ เป็นต้น เพื่อช่วยเหลือตัวเอง ชุมชน สังคม และประเทศชาติสืบไป นอกจากนี้ “การศึกษา” ถือว่าเป็นสิ่งที่ช่วยทำให้คนเป็น “คนที่มีคุณภาพ” เพราะการศึกษาเป็นขบวนการทำให้คนมีความรู้ และมีคุณสมบัติต่างๆ ที่จะช่วยให้คนคนนั้นอยู่รอดในโลกได้ เป็นประโยชน์กับตนเอง กับครอบครัว ประเทศชาติ และสังคมโลกโดยรวม (เครือข่ายการพัฒนาเยาวชนไทย-จีน. 2007)

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาเปิด รับนักศึกษาในระดับอุดมศึกษาและ ทำการเรียนการสอนครอบคลุมในหลายสาขาวิชา ทั้งระดับปริญญาตรี โท และเอก อาทิ การศึกษาศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี วิทยาศาสตร์สุขภาพ วิทยาการจัดการ ศิลปกรรมศาสตร์ สังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ ปัจจุบันมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา มี 6 คณะ และ 5 วิทยาลัย ประกอบด้วย คณะครุศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ คณะศิลปกรรมศาสตร์ คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการวิทยาลัยพยาบาลและสุขภาพ วิทยาลัยสหเวชศาสตร์ วิทยาลัยการภาพยนตร์ศิลปะการแสดงและสื่อใหม่ (หลักสูตรนานาชาติ) วิทยาลัยนานาชาติ (หลักสูตรนานาชาติ) โดยมีการกำหนดพันธกิจของ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา (พันธกิจ. 2557) ซึ่งประกอบด้วย 1) ผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพระดับแนวหน้า ตรงกับความต้องการของ ชุมชน และสังคมยุคเศรษฐกิจฐานความรู้ และเป็นประชากรโลก (global citizen) อย่างมีความสุข 2) ผลิตและพัฒนาครูมืออาชีพที่สนองตอบการปฏิรูปการศึกษาและการฝึกหัดครูสู่อาเซียน 3) ให้บริการวิชาการและถ่ายทอดเทคโนโลยีแก่ชุมชน สังคม และประชาคมอาเซียนอย่างมีคุณภาพ เพื่อยกมาตรฐานชุมชน สังคม และผู้ประกอบการขนาดเล็กและขนาดกลางหรือ SMEs 4) อนุรักษ์ พัฒนาให้บริการ และเป็นศูนย์กลาง

บริการข้อมูลสารสนเทศทางด้านศิลปวัฒนธรรมกรุงรัตนโกสินทร์สู่อาเซียน 5) วิจัย สร้างนวัตกรรม และองค์ความรู้ ส่งการพัฒนาท้องถิ่น ตลอดจนการพัฒนาภูมิปัญญาไทยสู่ประชาคมอาเซียนและสากล โดยมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ได้กำหนดค่านิยม (ค่านิยม. 2557) ซึ่งประกอบด้วย 1) จัดการศึกษาเชิงคุณภาพเพื่อสู่ความเป็นเลิศ 2) มุ่งมั่นการปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่อง 3) สร้างคุณค่าและนวัตกรรมให้ผู้รับบริการ 4) โปร่งใส ยึดหยุ่น และเป็นธรรม 5) บุคลากรทุกคน มีคุณค่าต่อองค์กร

ในปัจจุบันสภาพของสังคม เศรษฐกิจและการเมือง ตลอดจนเทคโนโลยีต่างๆ มีการเปลี่ยนแปลงมาก ทำให้รูปแบบของการดำเนินชีวิต และกิจวัตรประจำวันของคนเปลี่ยนแปลงไป นักศึกษาซึ่งอยู่ในวัยของการเรียนรู้ การแสวงหา และวัยแห่งการทดลองประสบการณ์ใหม่ๆ ได้สัมผัส เรียนรู้ และเกี่ยวข้องกับ ความเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่ดำเนินอยู่อย่างมากมาย บางกลุ่มบางคนอาจปรับตัวเรียนรู้ที่จะก้าวไปพบกับความสำเร็จในการเรียนโดยใช้เวลาในวัยเรียนอย่างถูกต้องเหมาะสม แต่บางคน บางกลุ่มอาจใช้เวลาช่วงวัยเรียนอย่างไม่ถูกต้องและไม่เหมาะสม จึงนำมาซึ่งปัญหา และอุปสรรคที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการเรียน และต่อเนื่องถึงความล้มเหลวต่อการดำเนินชีวิตในอนาคตต่อไปได้

นักศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา จะใช้ เวลาส่วนใหญ่ในแต่ละวันเพื่อการเรียน ในสถานศึกษา ซึ่งในการเล่าเรียนนั้น มักจะมีการกำหนดเวลาเรียนที่แตกต่างกันออกไป ตามสาขาวิชา คณะ และชั้นปีที่เรียน นอกเหนือจากเวลาที่ได้เข้าชั้นเรียน ทำให้นักศึกษาแต่ละคนมีเวลาว่าง ซึ่งอาจเป็นเวลาว่างระหว่างรอเข้าเรียนในชั่วโมงเรียนถัดไป หรือหลังเลิกเรียนของแต่ละวัน ในช่วงเวลาเหล่านี้เองเป็นช่วงเวลาที่แต่ละคนจะได้ทำกิจกรรมอื่นๆ แตกต่างกันไป ไม่ว่าจะเป็น การสนทนา การอ่านหนังสือ ทบทวนตำราเรียน การทำรายงาน การทำงานเพื่อหารายได้พิเศษ การช่วยเหลือกิจการทางบ้าน การออกกำลังกาย การเดินทางท่องเที่ยว การเล่นดนตรี นันทนาการ ฯลฯ ซึ่งการทำกิจกรรมต่างๆ นั้น ก็แล้วแต่ความพอใจของแต่ละคน จะเห็นได้ว่าช่วงเวลาที่นอกเหนือจากการศึกษาในสถานศึกษานั้นก็นับได้ว่ามีความสำคัญ เพราะสามารถที่จะเพิ่มพูนศักยภาพหรือลดทอนประสิทธิภาพของบุคคลนั้นๆ ได้เช่นกัน (วิชญา ศิริกระจ่าง. 2554)

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาถึงกิจกรรมของการใช้เวลาว่าง ซึ่งถึงแม้ว่าเวลาว่างของแต่ละคนนั้น อาจแตกต่างกัน และแต่ละบุคคลจะมีการจัดสรรการใช้เวลาว่างของตนเองแตกต่างกันไป เพื่อทราบถึงการจัดสรรการใช้เวลาว่างของนักศึกษา ภาคปกติ ระดับปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ในการทำกิจกรรมต่างๆ ในเวลาว่างว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ทำกิจกรรมใดบ้าง และก่อให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและสนับสนุนการเรียนของตนเองมากน้อยเพียงใด เพื่อที่มหาวิทยาลัยและผู้ที่เกี่ยวข้องจะได้ นำผลมาใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมเสริมที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร และนอกเหนือหลักสูตรสำหรับนักศึกษา รวมทั้งจัดกิจกรรมการให้บริการสารสนเทศ ของศูนย์วิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย

จากความสำคัญ เหตุผล และความจำเป็นดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมุ่งศึกษาดังนี้

1.2.1 เพื่อศึกษา กิจกรรม ของ การใช้ เวลาว่างนักศึกษา ภาคปกติ ระดับปริญญาตรี ของ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

1.2.2 เพื่อทราบปัญหาในการใช้เวลาว่างนักศึกษาภาคปกติ ระดับปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

1.3 ขอบเขตของโครงการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัยมีดังนี้

1.3.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจะศึกษาถึงประเภทของกิจกรรม เวลา และระยะเวลา รวมทั้ง ปัญหาของการใช้เวลาว่างของนักศึกษาภาคปกติ ระดับปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

1.3.2 ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาภาคปกติ ระดับปริญญาตรี ของ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ที่ศึกษา ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา กรุงเทพฯ ในภาคเรียนที่ 1/2557 จำนวน 19,907 คน (มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา. 2557)

กลุ่มตัวอย่างซึ่งคำนวณโดยศึกษาตามสูตรของทาโร่ ยามาเน่ (Yamane, 1973 อ้างใน ชีรวุฒิ เอกะกุล, 2543) จำนวน 392 คน

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ

N = ขนาดของประชากร

e = ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างที่ยอมรับได้

1.3.3 ขอบเขตด้านเวลา

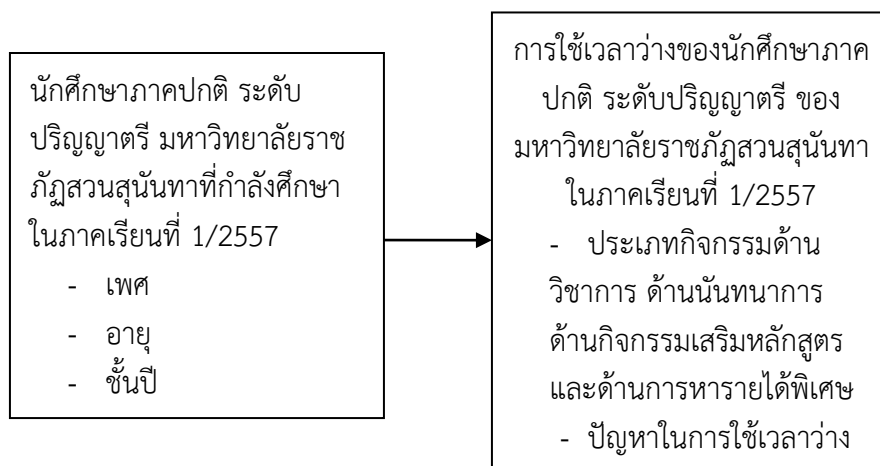
ระยะเวลาที่ใช้ในการทำวิจัยครั้งนี้ ในเดือนตุลาคม 2557 – กรกฎาคม 2558

1.4 ทฤษฎี สมมุติฐาน (ถ้ามี) และกรอบแนวความคิดของโครงการวิจัย

1.4.1 สมมุติฐาน

1.4.1.1 เพศ อายุ ชั้นปี ของนักศึกษาต่างกัน จะมีการทำกิจกรรมการใช้เวลาว่างไม่แตกต่างกัน

1.4.2 กรอบแนวความคิดของโครงการวิจัย

1.5 นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

เวลาว่างของนักศึกษา หมายถึง เวลาที่นักศึกษามีอิสระที่จะเลือกทำกิจกรรมใดๆ ตามความพอใจ และตามความต้องการ ซึ่งเป็นเวลานอกเหนือจากเวลาเรียนตามตารางเรียน

การใช้เวลาว่าง หมายถึง การใช้เวลานอกเหนือเวลาเรียนสำหรับทำกิจกรรมอิสระต่างๆ ทั้งที่เป็นภารกิจประจำ หรือภารกิจอื่นๆ

กลุ่มประเภทกิจกรรมการใช้เวลาว่าง หมายถึง กิจกรรมด้านวิชาการ กิจกรรมด้านนันทนาการ กิจกรรมด้านการหารายได้พิเศษ กิจกรรมเสริมหลักสูตร

กิจกรรมด้านวิชาการ หมายถึง กิจกรรมที่นักศึกษาทำในเวลาว่าง เพื่อศึกษาค้นคว้าทั้งนอกห้องสมุด หรือในห้องสมุดโดยอาศัยสื่อสิ่งพิมพ์ สื่อไมตรีพิมพ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ การทบทวนบทเรียน การเข้ารับการอบรมเสริมความรู้ การอ่านหนังสือ การติววิชา

กิจกรรมด้านนันทนาการ หมายถึง กิจกรรมที่นักศึกษาทำในเวลาว่างเพื่อก่อให้เกิดการพัฒนา หรือความเจริญงอกงามทางกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา เช่น การเล่นดนตรี การเล่นเกม ดูภาพยนตร์ ดูโทรทัศน์ ฟังเพลง ร้องเพลง จับกลุ่มพูดคุย เล่นเกม เล่นอินเทอร์เน็ต เล่นไลน์ เป็นต้น

กิจกรรมด้านการหารายได้พิเศษ หมายถึง กิจกรรมที่นักศึกษาทำในเวลาว่างเพื่อก่อให้เกิดรายได้เสริม เช่น ขายสินค้า สอนพิเศษ รับจ้าง นักศึกษาช่วยงาน เป็นต้น

กิจกรรมเสริมหลักสูตร หมายถึง กิจกรรมที่มหาวิทยาลัยจัด หรือกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยจัดร่วมกับนักศึกษา ทั้งนี้ นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมโดยใช้เวลานอกเหนือเวลาเรียน เช่น กิจกรรมชมรม กิจกรรมสโมสรนักศึกษา

ปัญหาของการใช้เวลาว่าง หมายถึง ประเด็นที่เป็นอุปสรรค ความยากลำบาก ความไม่สะดวกต่อการใช้เวลาว่าง ตามความคิดเห็นของนักศึกษา

1.6 ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1.6.1 ทราบ กิจกรรม เวลา และระยะเวลา ของการใช้เวลาว่างนักศึกษา ภาคปกติ ระดับปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

1.6.2 ทราบปัญหาในการ ใช้เวลาว่างนักศึกษา ภาคปกติ ระดับปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา